

November 2026

להרגיש בבית ולהעז לחלום: כך תוכנית עלה - Allé מלווה תלמידים עולים מצרפת

תוכנית עלה - Allé מלווה תלמידים ומשפחות שעלו מצרפת בתהליך קליטה חינוכית ורגשית בישראל, ומעודדת מצוינות חינוכית כחלק מיצירת תנאים לקליטה מיטבית.

ליאור גביזון, בן 13 מנתניה, שעלה לפני כשנה עם משפחתו מצרפת, מספר כיצד התוכנית סייעה לו להתמודד עם קשיי השפה וההשתלבות החברתית, ולמצוא בישראל בית שבו הוא מרגיש סוף סוף חופשי.

כתבה: מירב דוסטר, (אליאנס: כל ישראל חברים)

משפחת גביזון ביום עלייתה לישראל

הגירה מקפלת בתוכה תהליכים רבים ומורכבים: עקירה מהסביבה המוכרת, ניתוק מהשפה והתרבות וקשיי הסתגלות. לצד האתגרים, זוהי גם הזדמנות לצמיחה אישית ולרכישת מיומנויות חדשות. עבור ליאור, הימים הראשונים בבית הספר הממ"ד אמית בר אילן בנתניה היו מלווים בתחושות של ניכור וזרות. "בהתחלה לא הבנתי כלום בכיתה, לא את המורה ולא את הילדים הישראלים", הוא משחזר. "לא מצאתי את עצמי, והתקופה ההיא לוותה בסגירות ובדידות".

ליזה, אימו של ליאור, חששה מהמעבר ממערכת החינוך בצרפת לזו שבישראל, ומהשפעתו על הישגי ילדיה. "פחדתי שהם ירגישו חופשיים מדי, ירדו מהרמה שהיו בה בצרפת ולא ישקיעו בלימודים".

"כאן בישראל יהיה לי יותר קל להגשים את החלומות שלי"

הקושי המרכזי שעמו התמודדה המשפחה היה השפה. ליזה ניסתה ללמוד עברית מאפס, מתוך הבנה שהשליטה בשפה חיונית כדי שתוכל לסייע לילדיה. עם הזמן הבינה ליזה שהמשימה מורכבת מכפי שציפתה, ושהמשפחה זקוקה לעזרה מקצועית. כשפנתה אליה אילנה דהן, מנחת תוכנית עלה - Allé בבית ספרו של ליאור, היא החליטה להצטרף.

"התוכנית נתנה לי את מה שלא יכולתי לתת לליאור בתחילת הדרך", היא אומרת. "צוות התוכנית סייע לו בלימודים, ברכישת השפה ונרתם לעזור גם ברובד החברתי. מעל הכול, הם היו העיניים שלי בתוך בית הספר".

המעבר ממערכת החינוך בצרפת לזו שבישראל מציב בפני התלמידים וההורים גם אתגר תרבותי ומייצר לא מעט מתחים. התמיכה שקיבלה המשפחה לא הסתכמה בליווי של ליאור. התוכנית סייעה לליזה להבין טוב יותר את מערכת החינוך הישראלית, לתקשר עם הצוות החינוכי ולהרגיש לראשונה חלק מקהילת בית הספר. "הרבה הורים מצרפת לא יודעים איך לגשת למורים, ולא מבינים שהחוקים כאן שונים לגמרי", היא אומרת. "התוכנית הזו צריכה להיות בכל בית ספר שיש בו עולים מצרפת".

ליאור מספר שבמהלך השנה שני סטודנטים מלווים סייעו לו בלימודי השפה והמתמטיקה ותרגמו עבורו מבחנים, וכך הוא הצליח להגיע להישגים יפים. גם בתקופת המלחמה הם המשיכו ללוות אותו בשיעורי זום, שאפשרו לו להרגיש שאינו נשכח מאחור.

הקשר האישי שנוצר עם אילנה דהן היה עבורו מקור לביטחון ותמיכה. "בכל פעם שנתקלתי באתגר - משימה, מבחן או קושי בשילוב החברתי - פניתי לאילנה וקיבלתי מענה", הוא מדגיש. "בהתחלה היו לי לא מעט קשיים, והיא ליוותה אותי ודאגה לי באופן אישי". גם מצבו החברתי השתפר, בין היתר, לאחר שהכיר תלמידים נוספים שעלו מצרפת. ליזה מעידה כי היא רואה את השינוי בביטחונו העצמי. "כמובן שיש עדיין קשיים ולא הכול מושלם, אבל אני רואה אותו מדבר בביטחון מבלי להתבייש, ומבינה איזו דרך הוא עשה", היא אומרת בגאווה.

אווה לביא, מייסדת תוכנית עלה-Allé

לצד ההתקדמות הלימודית והחברתית, חל אצל ליאור שינוי מהותי גם בתחושת השייכות. לדבריו, בשל גילויי האנטישמיות בצרפת, הוא נאלץ להצניע סממנים יהודיים במרחב הציבורי ולחפש דרכים לחיות את יהדותו במלואה. לעומת זאת, בישראל הוא חווה תחושת חופש אמיתית. "בישראל אני גאה ביהדות שלי. כאן, המשמעות של בית עבורי היא להרגיש חופשי. אני מרגיש שיהיה לי יותר קל להגשים את החלומות שלי בארץ", הוא מוסיף.

תוכנית עלה - Allé מלווה את התלמיד להישגים לימודיים לצד צמיחה אישית

סיפורם של ליאור וליזה הוא רק דוגמה אחת מתוך כ-1,000 תלמידים ומשפחות שליוותה התוכנית בעשור האחרון. אווה לביא, מנהלת תוכנית ישראל תפוצות ומייסדת תוכנית עלה - Allé מספרת כי התוכנית נולדה מתוך הכרה באתגרים הייחודיים שחווים תלמידים עולים מצרפת בניסיונם להשתלב בחברה הישראלית.
לאחר הקמת בית הספר הישראלי - צרפתי מקווה ישראל, הבינה אווה כי נדרשים מענים נוספים, המותאמים לצרכים של הקהילות השונות בקרב העולים מצרפת.

אחד הצרכים המרכזיים שזיהתה היה ליווי מותאם לתלמידים המתקשים להשתלב במערכת החינוך. לשם כך נבנתה שותפות איתנה עם בתי הספר, מתוך ההבנה שהמענה צריך להשתלב בסביבה שבה התלמידים לומדים וחיים מדי יום.
"מוסד הלימודים מהווה את מרחב הלמידה וההשתייכות החברתית המשמעותיים ביותר עבור כל תלמיד", אומרת אווה, "הצלחה אקדמית ואישית היא הדרך הטובה ביותר לחזק ביטחון ולנטוע אמון בלב הילדים והמתבגרים".

בעקבות פנייתה של עיריית נתניה, החלה תוכנית עלה - Allé לפעול בספטמבר 2015 בשתי מסגרות חינוכיות שקלטו מספר רב של תלמידים עולים מצרפת.
"פיתוח התוכנית נעשה לאחר ניתוח מעמיק של השטח", מסבירה אווה. "החלטנו ליצור מתכונת הוליסטית המשלבת את הנהלות בתי הספר, הצוותים הפדגוגיים וההורים כאחד, ומעניקה מענה מותאם לצרכי התלמידים העולים ולציפיות המערכת הבית-ספרית". אווה מייחסת חשיבות מרכזית לצוותים הפועלים בתוך בתי הספר, ורואה בהם גורם מכריע בהצלחת התוכנית. "הכוח האמיתי של תוכנית עלה - Allé טמון בצוות המסור הפועל בתוך בתי הספר. מעבר למקצועיות, לזמינות ולמומחיות, המעורבות והמחויבות חסרת הפשרות של אנשי הצוות הן שמאפשרות את הצלחתם של התלמידים, המשפחות ובתי הספר", מוסיפה אווה.

כיום פועלת התוכנית בחמישה בתי ספר בנתניה ובחט"ב צייטלין בתל אביב - שמסתמנת כיעד הבא להתרחבות התוכנית. על רקע גלי העלייה הקרובים מצרפת, המפתח הוא יצירת תשתיות קליטה מותאמות בבתי הספר, שיעניקו לכל תלמיד עולה את המעטפת הנדרשת להצטיינות ולשילוב מיטבי בחברה הישראלית.